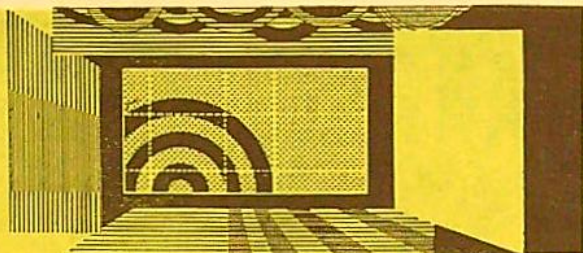

39.

JIRÁSKŮV HRONOV

ZPRAVODAJ • PONDĚLÍ 11. 8. 69 • ČÍSLO 5

PROVOLÁNÍ

Prozatímní výbor Svazu českých divadelních ochotníků předstoupil před delegáty svazové konference s tímto prohlášením:

Prožili jsme měsíce, kdy jsme si znovu uvědomili sílu a poslání umění, které nám pomáhá ve složitém světě žít, rozumět svým činům a sami sobě.

Bylo potvrzeno, že divadelní amatérismus působí jednak na samotné ochotníky: že jim umožňuje setkávat se s lidmi stejných zájmů, že upevňuje jejich smysl pro kolektivní sjednocující práci, že jim přináší při dotyku s uměleckou tvorbou nová poznání, estetické zážitky, ale také probouzí cit, fantazii a třetí vkus. Stejně tak bylo potvrzeno, že ochotnické inscenace jsou schopny působit na širokou obec diváků, protože divadelní činnost souboru často vytváří nebo spoluvytváří kulturní atmosféru v místě svého působení, dodává divákům pocitu lidské pospolitosti, posiluje jejich národní hrdost a víru v lepší budoucnost.

Divadlo jako umělecký druh je schopno bojovat za uskutečnění ideálů především tím, že zvyšuje kulturnost svých diváků, ochotnické divadlo navíc i vlastních tvůrců.

Toto poslání může plnit jen takové ochotnické divadlo, které klade vysoké nároky samo na sebe a které se cílevědomně pokouší o uměleckou tvorbu. Amatérské úsilí o uměleckou tvorbu podporuje přímo i další funkce společenského významu ochotnického divadla — jako funkci rekuperační, vzdělávací, estetickou, pedagogickou, etickou apod.

Základní a stěžejní otázkou ochotnického divadla je dramaturgie. Na tomto Jiráskově Hronově je současně vyhlašován konkurs o účast na čtyřicátém jubilejním Jiráskově Hronově. Nejde jen o výběr hrstky souborů, ale o dramaturgický směr celého ochotnického divadelnictví v nejbližší budoucnosti. Velkým úkolem jsou v této souvislosti inscenace určené dětem, v kteréžto oblasti má ochotnické divadlo svůj stálý dluh, tím spíše, že děti jsou budoucí diváci a také ochotníci. Dalším závažným úkolem jsou inscenace české a slovenské klasiky. Tyto inscenace co do množství jsou v práci amatérských divadelních souborů nejčastější. Při tom výsledky a umělecká hodnota těchto inscenací nedosahuje potřebné kvality. Obě zmíněné oblasti by měly provokovat k tvůrčí dramaturgické i inscenační objevnosti.

Zvláštní význam má v dramaturgii ochotnických souborů komedie, veselohra a satira. Cílem těchto žánrů je dosáhnout poznání a očistění smíchem. Komedie demaskuje nehodnotu případně zdánlivou hodnotu, proto vždy měla obrovský společenský význam a oblibu u diváka. Smích oslazuje, co je trpké a osvětluje temné oblasti života.

Jan Neruda napsal: „Když je člověk sám, rodí se myšlenky. Když jsou lidé po dvou, rodí se cit. Když jsou lidé po třech, rodí se vtip.“

Předpokladem úspěšné práce souboru je jeho dobrý vnitřní řád. Stejně, jako předpokladem naplnění společenského poslání celého ochotnického divadla je dobrovolná organizace.

Druhým předpokladem úspěšné ochotnické práce je vzdělávání amatérských divadelníků, tedy ve svých důsledcích zvyšování jejich kulturnosti.

Budováním organizace a vzděláváním ochotníků se umožní přechod amatérského divadla od spontánnosti k vývoji uvědomělému a modernímu.

Scházíme se, hrajeme divadlo, získáváme mládež, hledíme v pokladnici českého i světového dramatického umění! Hledíme slovo básníků ne proto, abychom levně aktualisovali, ale abychom sobě i divákům dodali sílu i víru v nesmrtelnost a neukojitelnost lidských snah po kráse, mravnosti, pravdě, svobodě a spravedlnosti! Vytváříme ve svých srdcích i na jevištích obrazy těchto ideálů tak lidských a jedinečných lidmi uskutečňovaných! To je naše nynější poslání, kterým můžeme přispět k uskutečnění krásného, svobodného a spravedlivého života.

Jiráskův Hronov 10. srpna 1969.

Ani moji nejmilejší přátelé mě nesmějí vidět neupravenou...
Paní Zdena Koldová jako Karolína ve stejnojmenné hře Williama Shakespeara Maughama.

Předseda Přípravného výboru
39. Jiráskova Hronova PhDr. Miloš Kubálek obdržel dopis od
prof. dr. Jana Kopeckého DrSc.:

Vážení přátelé,

děkuji vám za milé pozvání do Hronova. Ze srdce rád bych přijel, ale nemohu. Po vyčerpávajícím roce sbírám síly do další práce a musím poslouchat lékaře, který mi naordinoval přísný režim úplného duševního klidu. A mně nezbývá než poslechnout a do Hronova poslat všem jeho účastníkům srdečně, opravdu srdečně pozdravy.

Prosím, tlumočte je laskavě všem souborům, pořadatelům, všem milým přátelům. Hodně zdaru letošního Jiráskovu Hronovu, ať se daří práce nově zakládanému Svazu, ať se zas nově a dál rozvíjí krásná a potřebná aktivita milovníků divadla, českých divadelních ochotníků!

Upřímně Váš

JAN KOPECKÝ

**DOPIS
OD PŘÍTELE**

HOSTÉ ZE ZAHRANIČÍ

Na letošní Jiráskův Hronov přijelo také několik našich zahraničních přátel. Jsou to vesměs lidé, kterým je ochotnické divadelnictví blízké a ve svých zemích jsou s ním nějakým způsobem spjatí. Pro informaci uvádíme jména a funkce všech zahraničních účastníků.

ANGLIE

A. H. HARVEY, tajemník celostátní asociace místních školských a kulturních úřadů a náměstek ředitele odboru školství a kultury v Haveringu (čtvrť Londýna), HUGH LOVEGROVE, člen ústředního výboru organizace divadelních inspektorů Velké Británie a divadelní inspektor z Redbridge (čtvrť Londýna).

FRANCIE

JEAN GUERRIN, ředitel divadelního studia v Montreuil (Paříž) s chotí Annie Guerinnovou, HERVÉ THOMAS, organizátor divadelního studia v Montreuil (Paříž).

ITÁLIE

DIOMEDE CAPPELLONI, předseda souboru dramatického umění O. Calabresi z Maceraty, DR. CARDIUS ALFONSO DALI, z městského ústavu pro turistiku v Agrigentu, profesorka MELINA CIVELLO, členka Národního ústředí Pirandellova studia v Ag-

rigentu, GIULIO LAPPONI, tajemník souboru dramatického umění „O. Calabresi“ z Maceraty, prof. ENZO LARRETTA, ředitel národního ústředí Pirandellova studia a prezident Malého divadla města Agrigenta, profesorka TERESA PAGLIARO, členka národního ústředí Pirandellova studia města Agrigenta.

IRSKO

AIDAN DAVID ROGERS, prof. dramatického umění v koleji sv. Patricka z Dublinu.

NĚMECKÁ SPOLEKOVÁ REPUBLIKA

HARTWIG KOERFER, docent divadla a literatury na Akademii pro vzdělání a výchovu v hromadných sdělovacích prostředcích v Romseidu.

ŠVÉDSKO

EINAR BERGUIN, dramatický poradce národní asociace pro ochotnické divadlo z Fagersty.

bule, hercům se nepodařilo navázat kontakt s publikem a předat mu filosofický podtext díla; vznikla tak šedivá a nevyrazná inscenace.

Za nejkultivovanější herecký výkon je možno označit Chór v podání M. Etzlera, který zvládl tento obtížný úkol nevtravým způsobem, byť je někdy nucen přinášet větší míru dramatickosti, než je pro hru nutné. Zcela zjevným a pozoruhodným hereckým talentem je Mirka Šajtarová v roli Antigony. Herečka rolí žije, dává do ní srdce a zkrášlová nezkusečnost je překryta silou prožitku.

V obtížné roli se objevil Emil Wolf, přičemž jeho (a režisérovo) pojetí této role je zřejmě nejspornější. Jeho Kreon není zdaleka tak silnou osobností, jak si ho asi autor představoval. Sympatické jsou chvíle, kdy nám Kreonta představuje jako obyčejného člověka.

Klíčovým momentem celé inscenace je velký dialog mezi Kreontem a Antigonou. Probíhá tu jakýsi zápas v zápasu, jednak mezi postavami, jednak uvnitř postav. Okamžik, kdy Kreon učiní osudovou chybu a umožní již přemoženou Antigonu, aby se vzchopila, bohužel v inscenaci zanikl a divákovi zůstal neodhalen.

Z ostatních hereckých výkonů na sebe upozornil vevní D. Zakopal jako I. stráž.

zaznamenal —mk—

Zasláno Hrušovským za Antigonu

Zatímco děj zvolna plyne, na scéně se objevila, jednak černá, jednak bílá, též i barvy zcela jiné...

Staré přísloví říká, že humor je kořenem života. Dnešního dne se nám tohoto koření dostane dokonce dvakrát.

Odpoledne a večer vystoupí RADNICKÉ DIVADLO — soubor Domu kultury v Radnicích a zahraje nám společenskou komedii Williama Shakespeara Maughama „Karolína“. Soubor je v Hronově podruhé. Pamětníci si možná pamatují na jejich představení Ibsenovy Nory, kterou zde hráli před 13 lety a v celkovém pořadí se dělili o 1. místo. Na příští rok chystá mohutné oslavy, neboť tomu bude přesně 400 let, co Radnice byly povýšeny na město, 100 let od založení Sokola, ale hlavně 120 let od vzniku prvního ochotnického divadelního spolku.

Dr. Blažena Klečatská v Maughamově „Karolíně“. Hraje Radnické divadlo Domu kultury v Radnicích.

PŘEDSTAVUJEME

Radnické divadlo

v komedii W. S. Maughama Karolína a kabaret VÚ 4412 z Pardubic

Obilba konverzaček, mezi jejichž největší mistry patří G. B. Shaw a O. Wilde, je jak mezi diváky, tak mezi samotnými herci značná. Právem je však říkat, že tento žánr patří pro svoji mistrost dialogu, eleganci, vtip a šarm mezi nejtěžší, se kterými je možno se na scéně potkat. A buď si popravdě řekneme, že anglickým konverzačkám se v poslední době na českých jevištích příliš nedaří.

„Karolína“, která vznikla v roce 1916, patří k lepší části Maughamovy tvorby. Maugham sám patří mezi velmi oblíbené spisovatele své doby, jeho tvorba byla velice obsáhlá, a i když dnes už jeho romány nebo divadelní hry nejsou středem našeho zájmu, přesto však stále musíme obdivovat jeho virtuózní schopnost spisovatelského řemesla, které ovládá skutečně dokonale.

Specialitou hronovských přehlídek se pomalu, ale jistě začíná stávat noční představení. Letos jsme uvtuli v našem středu vítěze celostátního kola armádní soutěže umělecké tvořivosti v Kroměříži soubor VÚ 4412 z Pardubic, který nám právě v již zmíněné noční době zahraje kabaretní pásmo „Na vojné se zpívá a zpi-

vat bude.“ Toto představení má zajímavou prehistorii. Duši souboru, který čítá devět vojáků, je Jaroslav Lhotýš, vlastně bych měl napsat osm vojáků a jeden civilista, protože Jaroslav, režisér a autor v jedné osobě, odešel před několika dny do civilu. Další se dohromady zhruba letos v dubnu. Původně chtěli založit jenom kapelu, pak začali uvažovat o literárním pásmu, nakonec přišli na nápad, spojit to všechno dohromady — a vznikl kabaret. Je složen ze známých i méně známých vojenských písníček od c. a. k. Rakouska až po dnešek, které jsou prokládány texty Jaroslava Haška, Ludvíka Aškenazyho a Pavla Boška. A protože na vojné bývá vždycky veselo, dá se předpokládat, že by mohlo být veselo i dneska v noci v divadle.

Na 39. JH chýba ...

Zdá se mi, že toho roku tu něco chýbí. Dětský, či mládežnický divadelní soubor. Nevím z akých příčin. Nemáme v republice kvalitní dětské amatérské divadlo? Máme. Např. soubor paní Delongovej, pána Mlejného apod. A napokon na Slovensku z roka na rok mají krajské přehlídky dětských divadelních souborů v Revúcej vzrůstající úroveň. Je len na komisích, porotách, či už priam ústredí, aby trochu viac pozornosti venovali dětskému divadlu.

Tibor Kažimír

KRONIKA DNE

Začalo to vlastně na přelomu noci a dne. Proslýchá se po Hronově, že na zpáteční cestě z klubu dvě party odvášlivců okusily také čerstvou vodu místní plovárny — pravděpodobně proto, že pit stále stejný druh tekutiny se po čase stává poněkud fádni. Ale každý jen okusil, (vždyť to nemůžou být horší než regnerka), ale ony se dokonce koupaly. Ta pozdější parta byla ovšem moudřejší a tak si vodu přihřívala vodkou. Ovšem jistý P. S. z D. K. to poněkud přehnal a přes úsilnou snahu se mu nepodařilo zvládnout skluzavku. A tak až uvidíte někoho s oděným obličejem a rozbitým loktem, nedotazujte se na příčinu, raději taktně dělejte, že to nevidíte. Ostatně, co kdyby to byl třeba místní pokrývač nebo fotbalista.

—O—
Oderem deváté nadešel dlouho očekávaný okamžik — zahájení konference českých divadelních ochotníků. Nabídku Slavie trpělivě poslouchala jeden referát za druhým a potom zase pro změnu jeden projev za druhým. Na pořádnou diskusi vlastně ani nedošlo. A proto jen jednu perličku: Když Dr. Ivan Šešel hovořil o vztazích mezi českým a slovenským ochotnickým svazem, poznamenal případně na okraj, že to snad nebude jako v kopané. Což přítomní kviitovali s povděkem (ale stejně se mnozí v úterý odpoledne sejdou u televizorů při zahájení první ligy). Konference měla nesporně dělnější charakter než loňská a vytvořila solidní předpoklad pro budoucí činnost Svazu. Nejdůležitější materiály otkiskneme postupně ve Zpravodaji, ale podrobněji se konferenci bude zabývat měsíčník Amatérská scéna. Až neočekávané hladké průběh měly volby orgánů Svazu do nichž byli jednotliví kandidáti zvoleni téměř jednomyslně, takže se loňský volební guláš neopaková.

—O—
Zahajovací tiskovka proběhla v obvyklém duchu, včetně tradičních párků a nezbytné kávy. Také dotazy už tradičně ležly z přítomných jak z chlapatě deky, kupodivu však letos nebylo stížností — dokonce zazněla mimořádná chudla na pracovníky spojů, kteří novinaře spojili s Bratislavou opravdu bleskově.

—O—
Posezení se zahraničními hosty patřilo k příjemným zážitkům jak gastronomickým, tak společenským. Ke studené mise bylo přidáno i trochu informací o hronovských rodácích, A. Jiráskovi a Josefu Čapkovi a navíc Jaroslav Šindelář dekoroval zlatým Tylovým odznakem pana Hugha Lovegrove z Londýna (režiséra souboru, který zde loni uvedl výborný muzikál).

—O—
Mám nakonec povinnost zveřejnit kategoričtější ohrazení přítele Lhoty, který prohlašuje, že pokud nepošle své parte do Hronova, tedy považuje za samozřejmé, že je mu ubytování i vstupenky zajišťováno automaticky. Tak to tedy zveřejňují a Hronovským dávám na vědomí, by se podle toho v příštích padesáti letech zařídili.

—lg

DNES

- 9.00 Klubovny v ZDS
Zahájení práce klubů a volné tribuny
- 12.00 MěstNV
Rozloučení se souborem z Hrušova
- 15.00 ZDS
Schůze Ústředního výboru svazu českých divadelních ochotníků.
- 16.30 Jiráskovo divadlo
Radnice — Maugham: KAROLINA
- 17.00 MěstNV
PRACOVNÍ BESEDA ÚD - LUT a PV - JH se zahraničními delegáty
- 17.30 Velké pódium v parku
Vystoupení souboru HADAŘ z Červeného Kostelce
- 19.00 Schodiště Jiráskova divadla
Vítání souboru z Tábora
- 19.30 Jiráskovo divadlo
Radnice — Maugham: KAROLINA
- 20.30 Park u pramenů
2. filmový večer (filmy z okresu Náchod)
- 21.00 Slávie
Taneční zábava
- 22.00 Jiráskovo divadlo
VÚ 4412 Pardubice: KABARET
- 22.30 Salónek Jiráskova divadla
BESEDA souboru z Radnic s patronem Tepna 08
- 23.00 Klubovna Sokol
BESEDA vojenského souboru s patronem Tepna 09

ZÍTRA

- 9.00 Klubovny ZDS
Práce klubů a volné tribuny
- 11.30 autobus - náměstí
Odjezd novinářů na společnou besedu se zahraničními delegáty
- 16.30 Jiráskovo divadlo
Konrád: Skřivan a smršť - Tábor
- 17.30 velké pódium
Módní přehlídka n. p. TEPNA Náchod
- 19.30 schodiště Jiráskova divadla
Vítání souboru z Vyskova a Divadla poezie OD Svítavy
- 22.00 MěstNV
Rozloučení se soubory z Radnic a Pardubic
- 20.00 Jiráskovo divadlo
Konrád: Skřivan a smršť - Tábor
- 21.00 Slávie
Taneční zábava
- 22.30 salónek Jiráskova divadla
Beseda souboru z Tábora s patronem Lesní závod a VČDZ

SLOVO POROTY

Protože se po představení Antigony rozvinula mohutná diskuse, které se zúčastnila nejen porota, ale i vedoucí klubů, přinášíme dnešní článek rozšířený i o jejich názory, neboť si myslíme, že odkryly celou škálu zajímavých podnětů.

Na této inscenaci je vidět cílevědomá náročná práce, i když celkový výsledek zůstal někde v půli cesty. Příčin je zřejmě několik. Anouilh (na rozdíl od Sofokla) klade záměrně nezodpověditelnou otázku a nevzdvihuje ani Antigonu, ani Kreonta. Míra úspěchu souboru by měla být v tom, do jaké míry se podaří diváka do úvah nad touto otázkou zapojit. Inscenační výklad však nesmí být předem tendenční.

Divákovi se však dostalo pouze fa-

Od Nory ke Karolíně a z uniformy do civilu

Hned po slavnostním uvítání před divadlem jsme požádali o krátký rozhovor paní Zdenku Koldovou, členku Radnického divadla a Jaroslava Lhotského, vedoucího kabaretu vojenského útvaru 4412 z Pardubic.

Paní Koldová, vy už jste byla v Hronově?

Bohužel jenom jednou.

Existují tady na vás vzpomínky jako na Noru. Kdy to bylo?

Bylo to v roce padesátém šestém. Jinak opravuji — v Hronově jsem byla vícekrát a jenom jednou jsem tu hrála.

Kolik rolí jste již s ochotníky sehrála?

Od čtrnácti let jich už bylo mnoho. Já to teď takhle na místě nevím.

Které jste měla nejraději?

Pochopitelně, že Noru. Měla největší úspěch. Tenkrát jsme měli čtyřiatřicet repris, hráli jsme ji také v Praze v Komorním divadle a na Kongresu divadelních ochotníků ve Schwerinu.

Jaké místo ve vašem životě ochotnické divadlo zaujímá?

Já mám divadlo hrozně ráda, je to východisko z toho každodenního kolotoče. Víte, že já považuji ze všeho za nejkrásnější zkoušky? Každou inscenaci připravujeme velmi dlouho a snažíme se i díky režisérovi dozvědět se co nejvíce o všem, co nějakým způsobem se na hru váže.

XXXX

Jak se dělá kabaret na vojně pane Lhotský a proč zrovna kabaret?

Těžko, až stastiplně. Pro vojenský způsob myšlení, který má svá dostatečně známá specifika je kabaret dost cizí záležitost. Kdybychom tak byli

fotbalisté! Kabaret jsem začal dělat proto, že u útvaru existuje dechová hudba, jejíž některé členy bylo možno využít a také proto, že je to forma snad nejvhodnější k vyjádření toho, co jsem chtěl říct. Jinak si myslím, že kabaret je podstatně těžší cesta, než třeba celovečerní hra.

Váš kabaret je autorské záležitosti? Z části a z části jde o vybrané materiály.

Co vám a vašim kamarádům tato činnost přinesla v prezenní službě?

Vojna nám líp utíkala, sem tam byla legrace a občas něco ústřků z velitelských míst. Leč — vojna není kojná — jak se praví od nepaměti. Jinak Hronov je naše labuť píseň — já už jsem v civilu a ostatní odcházejí také.

zapsal jk

NAPIŠTE

Znovu připomínáme všem účastníkům Hronova, že své příspěvky pro Zpravodaj mohou vhodit do schránky u informační kanceláře na náměstí.

SEVEROČEŠI DO HOUFU!

Severočeši, přítomní na letošním Jiráskově Hronově, uskteční svoje již tradiční setkání. Zvou všechny krajany na úterý 12. 8. t. r. na 14.00 do hostince „Na Prajzku“ (asi 500 m od náměstí, ve směru na Velké Poříčí).

A STŘEDOČEŠI JAKBYSMET.

Jistý rozdíl tu však je. Nesejdou se v úterý, ale ve středu 13. srpna, a nebude to v hostinci, ale v ZDŠ na náměstí v 15.00.

ZASE JEDNA NEPŘÍJEMNOST.

Napsali jsme v dobré víře po informaci Přípravného výboru, že lze letos posedět každý večer i v prostorách jídelny učňovské školy. Ukázalo se, že jsme lidi mystifikovali. Příčina je mimo nás: nevrátily se totiž zatím učnice z prázdnin. Bez nich obsluhu zařídit nejde. Dojde-li k nápravě, budeme ihned informováni.

BLAHOPŘEJEME

Prof. TERESA PAGLIARO oslavila včera v našem středu své narozeniny. Přejeme jí hodně úspěchů v práci, hodně radostí v osobním životě.

ITALOVÉ NEBUDOU

Neštěstí nechodí po horách, ale po lídech. Toto staré přísloví zřejmě stále ještě platí, a tak nám není nic platné, že jsme se těšili na vystoupení italského souboru z Maceraty. Přípravnému výboru JH došel dopis, ve kterém se nám italská přátelé omlouvali, ale autohavarie, která postihla

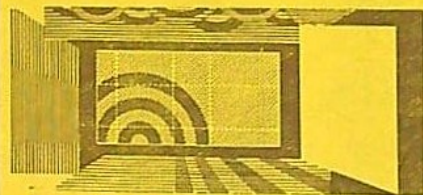
Na vojně se zpívá a zpívat bude... Hraje soubor VÚ 4412 Pardubice.

jejich režiséra, byla natolik těžká, že znemožnila jejich účast na letošním JH. Proto byli nuceni své představení odříci. Je nám to pochopitelně velice líto, a tak nezbývá, než popřát postiženým brzké uzdravení a vyslovit přání, že se s italským souborem setkáme na některém z příštích ročníků.

Náhradou za toto neuskutečněné představení zajistili pořadatelé vystoupení divadla poezie souboru Okresního domu osvěty ve Svitavách. Tento soubor, který již několik let vede zkušena prof. Marie Votavová, získal letos 2. místo na Wolkerově Prostějově a obdržel zvláštní cenu za dramaturgii. Soubor vystoupí se svým úspěšným představením, poemou Karla Šiktance Adam a Eva.

MASKA V BUFFETU

Oznamujeme, že příručku divadelního líčení DIVADELNÍ MASKA od Jana Greše je možno zakoupit v buffetu ve škole na náměstí v době, kdy probíhají kluby.

39. JIRÁSKŮV HRONOV Z P R A V O D A J

Číslo 5. — Vydává Přípravný výbor 39. Jiráskova Hronova. — Redakce: Miroslav Langášek, Jindřich Kraus, Miloslav Kučera. — Tisk: VČT, provoz 13 Hronov.

Anketa diváků

DS Chemických závodů Dukla Ost-rava-Hrušov: Antigona.

Počet odevzdaných hlasů	785
1	290
2	419
3	76

Průměr z odevzdaných hlasů: 1,7

I N F O R M A C E

K VIDĚNÍ

Připomínáme těm, kteří přijeli do Hronova později, že mohou navštívit výstavu scénografických návrhů Bohumila Honsy v ZDŠ na náměstí a o přestávkách divadelních představení výstavu plakátů a jiných grafických návrhů pro 40. Jiráskův Hronov, jejichž autorem je Jiří Zhibo. Tato druhá výstavka je ve foyeru Jiráskova divadla.